

Inleiding

Deze oplegger is geschreven bij het onderzoeksrapport 'Onderzoek met impact: Opgaven in het maatwerk sociaal domein van de gemeente Zeewolde'. De centrale vraag in dit onderzoek is: Wat zijn de grootste problemen binnen het maatwerk van het sociaal domein in Zeewolde? Het doel is om zicht te krijgen op de beïnvloedbare verbeterpunten in het beleid en de uitvoering, maar ook op aspecten waarop geen invloed uitgeoefend kan worden. Het onderzoek levert hiervoor 7 bevindingen aan. Het team Maatschappelijke ontwikkeling en ondersteuning heeft op 4 november jl. kennis genomen van het onderzoeksrapport. De insteek van het onderzoeksrapport (problemen in kaart brengen) vraagt wat omdenken. We lezen immers liever wat er goed gaat als vertrekpunt voor doorontwikkeling en verbetering, maar dat is in deze analyse niet opgenomen. Met de focus op het maatwerk, zien we in dit onderzoek dat de werking van het voorliggend veld en de ondersteuning vanuit het maatwerk elkaar sterk beïnvloeden.

De bevindingen die in het rapport zijn opgenomen over het voorliggend veld, worden grotendeels (h)erkend en geven mede richting aan hoe het vervolg vormgegeven kan worden. Toch is het relevant om aan dit onderzoek nog context toe te voegen en een actualiseringsslag te maken.

Actualisering en context

De interviews die zijn gehouden om het kwalitatieve onderzoek inhoud te geven, hebben in maart 2021 plaatsgevonden. Het lijkt overbodig om te vermelden, maar op dat moment was de pandemie Covid-19 een jaar gaande. Een tijd dat het noodzakelijk was om veel op afstand te werken (thuiswerken) en organisaties die met inwoners werken voor grote uitdagingen stonden om hun werk uit te voeren. Een tijd dat communicatie en samenwerken tussen professionals vanuit maatwerkfinanciering en die in het voorliggend veld niet makkelijk is geweest. De pandemie heeft in de hele samenleving zichtbaar gemaakt wat (beter) georganiseerd kan worden.

Zoals vermeld hebben de interviews omstreeks maart 2021 plaatsgevonden. In de periode tot oktober 2021 hebben de ontwikkelingen binnen het sociaal domein en het voorliggend veld niet stil gestaan. In deze oplegger wordt die actualiteit toegevoegd.

Uit het onderzoek blijkt dat ervaren wordt dat er een gebrek is aan algemene en collectieve voorzieningen. Dat is hoe dan ook een belangrijk signaal om mee aan het werk te gaan. De *ervaring* dat deze voorzieningen er niet zijn betekent overigens niet dát ze er niet zijn, maar wel dat de samenwerking (of de vindbaarheid) onvoldoende is of het aanbod niet in een behoefte voorziet.

In de periode vanaf maart 2021 tot en met oktober 2021, de periode waarin de kwalitatieve informatie in het rapport is opgenomen, is een aantal voorzieningen gestart en verder doorontwikkeld. Het is goed deze actualiteit in samenhang met de rapportage te bezien.

Het gaat om de volgende voorzieningen:

- een laagdrempelig informatiepunt waar inwoners terecht kunnen met allerlei vragen, ook over hulp en ondersteuning, Zeewolde voor Elkaar,
- inloop en activiteiten voor dementerende ouderen die ontwikkeld wordt naar een bredere voorziening voor ook mensen met niet aangeboren hersenletsel,
- inzet van gecertificeerde en opgeleide vrijwilligers die graag naast een werkzoekende staan, mentale en praktische ondersteuning bieden en meedenken over mogelijkheden om (betaald) werk te vinden,
- inzet van de methodiek straathoekwerk om actief en activerend jongeren die problemen ervaren met geld, huisvesting, school, werk, alcohol en drugs op te zoeken en laagdrempelig te ondersteunen en met praktische training een gezonde(re) leefstijl te ontwikkelen
- een laagdrempelige inlooppunt in de kringloopwinkel voor alle inwoners die problemen ervaren op het gebied van zelfredzaamheid, vastlopen op allerlei levensterreinen, met extra aandacht voor jongvolwassenen in het kader van de WMO.
- Professionals die laagdrempelig met jongeren werken benutten bewegingsactiviteiten die de buurtsportcoaches organiseren en leiden een jongere bij problematisch middelengebruik toe naar een preventiewerker.
- Voor- en vroegschoolse educatie is gestart en in 2021 doorontwikkeld: Kinderopvang, scholen, jeugdgezondheidszorg en gemeente werken hierin samen. Samenwerking tussen verschillende professionals (onderwijs, Klantmanagers Jeugd, GGd) is lokaal geïntensiveerd: meest passende expertise is eerder en laagdrempeliger in het gezin ingezet.

Samenvattend gaat het om voorzieningen voor laagdrempelige ontmoeting en inloop, informatievoorziening, (vroeg)signalering, universele, selectieve en geïndiceerde preventie en de toegang tot ondersteuning.

Bevindingen geordend

Zoals benoemd geven de bevindingen die in het rapport zijn opgenomen over het voorliggend veld, richting aan hoe het vervolg vormgegeven kan worden. Het rapport geeft drie hoofdrichtingen waar bij de inrichting van het voorliggend veld en het ingezette transformatieproces accenten gelegd kunnen worden, namelijk: de basis op orde, samenwerken en de informatievoorziening.

De basis op orde

Door het hele rapport van de impactanalyse herkennen we dat het gaat om de inrichting van de basis in het voorveld. Er wordt genoemd dat er een gebrek is aan collectieve en algemene voorzieningen. Enerzijds gaat het over te weinig zichtbaarheid of vindbaarheid en anderzijds gaat het over het ontbreken van voorzieningen. Ook door de ontstaansgeschiedenis van ons dorp is de lokale sociale cohesie niet voor alle inwoners vanzelfsprekend. Samenredzaamheid en participatie zijn zaken die extra aandacht vragen bij het ontwikkelen van voorzieningen.

Samenwerken

Op enkele plaatsen in het rapport staat benoemd dat de samenwerking met welzijn beter zou moeten. Op andere plaatsen gaat het over de samenwerking met de gemeente of over samenwerking tussen maatschappelijke partners en zorgorganisaties onderling. Benoemd

wordt ook dat een richting ontbreekt. Feitelijk gaat het om de samenwerking in de keten van gemeentelijk gefinancierd individueel maatwerk naar het voorliggend veld en vice versa die bemoeilijkt wordt doordat een duidelijke visie of opdracht ontbreekt.

Informatievoorziening en monitoring

In het rapport worden de problemen rondom informatie en monitoring gekoppeld aan de maatwerkvoorzieningen. Tegelijkertijd is het belangrijk te realiseren dat ook bij het inrichten en richting geven van het voorliggend veld met ketenpartners, het een punt van aandacht is om de informatievoorziening adequaat in te richten om (tijdig) op de vraag van inwoners in te kunnen spelen.

Vervolg

De impactanalyse betreft in eerste aanleg een onderzoek naar de individuele maatwerkvoorzieningen. Dit maatwerk wordt uitgevoerd door Meerinzicht en raakt dus ook de samenwerking met Ermelo en Harderwijk. De bevindingen zijn voor de drie gemeenten verschillend, maar laten ook overeenkomsten zien. Daar waar mogelijk wordt gezamenlijk opgetrokken en tegelijkertijd wordt er door de drie gemeenten afzonderlijk ook vormgegeven aan de transformatie in het sociaal domein waarbij de samenwerking in de keten een belangrijk onderdeel is. De transformatie gaat vooral over anders denken en doen. Op onderdelen is het daarbij ook relevant het beleid opnieuw onder de loep te nemen.